

Sygn. akt I C 2050/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 września 2015 roku

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Hajduczenia

Protokolant: Monika Kosobko-Derehajło

po rozpoznaniu w dniu 7 września 2015 roku w Bielsku Podlaskim

na rozprawie

sprawy z powództwa M. D.

przeciwko (...) Finanse Spółki Akcyjnej z siedzibą we W.

o zapłatę

I. Oddala powództwo.

II. Zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 1217 zł (jeden tysiąc dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

III. Nakazuje pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w B.) kwotę 100 zł (sto złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych w sprawie.

Sygn. akt I C 2050/14

UZASADNIENIE

Powódka M. D., po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa domagała się zasądzenia od pozwanego (...) Finanse Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. kwoty 7000 złotych, w tym kwoty 2000 złotych tytułem zwrotu nienależnie wyegzekwowanego od powódki przez Komornika świadczenia, kwoty 3000 złotych tytułem zwrotu kosztów dojazdu oraz kwoty 2000 złotych tytułem zadośćuczynienia moralnego oraz wносиła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Uzasadniając żądanie pozwu powoływała się na toczącą się pomiędzy stronami przed Sądem Rejonowym w L. sprawę, w której w elektronicznym postępowaniu upominawczym wydano nakaz zapłaty będący podstawą wszczęcia przeciwko powódce egzekucji. Wskazywała, że w oparciu o przedmiotowy tytuł wykonawczy pozwany wyegzekwował od niej ponad 1300 złotych mimo, że powódka przebywała wówczas w Wielkiej Brytanii i nie miała wiedzy o toczącym się postępowaniu przed Sądem Rejonowym w L.. Argumentowała, że po wyegzekwowaniu od niej w/w kwoty sprawa trafiła do Sądu Rejonowego w B. i toczyła się za sygnaturą (...). W toku sprawy strona pozwana cofnęła powództwo, Sąd umorzył postępowanie i rozstrzygał o kosztach, a powódka złożyła zażalenie, które zostało rozpoznane na korzyść powódki. Powódka M. D. argumentowała, iż kwota dochodzona pozwem obejmuje kwotę 2000 złotych jako nienależnie pobrane przez Komornika świadczenie, kwotę 3000 złotych tytułem zwrotu kosztów dojazdu do Polski w sierpniu 2014 roku celem „zebrania dowodów na potwierdzenie swojej niewinności” oraz kwotę 2000 złotych jako zadośćuczynienie moralne za zablokowanie kont

przez Komornika w związku z prowadzoną egzekucją, co uniemożliwiło jej przeznaczenie środków pieniężnych na inny cel.

Pozwany (...) Finanse Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. domagał się bądź odrzucenia pozwu bądź oddalenia powództwa oraz wnosił o zasądzenie od powódki zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Wskazywał, że roszczenie o zwrot kosztów procesu, na które składają się koszty przejazdu do sądu i równowartość zarobku utraconego wskutek stawiennictwa sędziemu mogą być dochodzone tylko w toku postępowania, w którym powstały, a zatem dochodzenie tych należności przez powódkę jest niedopuszczalne, gdyż winno być zgłoszone w toku sprawy (...). Zaprzeczał także jakoby działa powódki były konieczne do jej „uniewinnienia” zwłaszcza, że do cofnięcia pozwu w sprawie (...) nie doszło na skutek jakichkolwiek czynności powódki, ale w związku ze spełnieniem świadczenia przez M. D.. Argumentował ponadto, że powódka nie tylko nie określiła wyraźnie szkody jaką poniosła i za jaką żąda odszkodowania, ale przede wszystkim nie wykazała przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej i związku przyczynowego. Według strony pozwanej przyjazd powódki do Polski wcale nie był konieczny. Powódka mogła posłużyć się pełnomocnikiem, uzyskać konieczne informacje telefonicznie bądź korespondencyjnie, a nie ponosić znaczne nakłady w dotyczące przyjazdu w związku ze sprawą, w której należność zasądzona w nakazie zapłaty wynosiła około 1000 złotych.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Bezsporne w sprawie jest, że Sąd Rejonowy L.w L. nakazem zapłaty wydanym w dniu 24 grudnia 2013 roku w elektronicznym postępowaniu upominawczym w sprawie z powództwa (...) Finanse S. A. z siedzibą we W. przeciwko M. D., sygn. akt (...) zasądził od M. D. na rzecz powoda w/w sprawie kwotę 781,97 złotych wraz odsetkami ustawowymi od dnia 23 października 2013 roku do dnia zapłaty i rozstrzygnął o kosztach procesu.(k. 6 akt (...)).

Następnie, (...) Finanse S.A. z siedzibą we W. w oparciu o w/w tytułu wykonawczy w dniu 6 maja 2014 roku złożył u Komornika Sądowego działającego przy Sądzie Rejonowym w B. R. J. wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko M. D.. W dniu 27 maja 2014 roku dokonał zajęcia rachunku bankowego M. D. w banku (...) S.A. z siedzibą we W.. W/w zajęcie obejmowało kwotę 781,97 złotych tytułem należności głównej, kwotę 60,44 złotych tytułem odsetek do dnia 27 maja 2014 roku wraz z dalszymi odsetkami, kwotę 210,54 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w egzekucji, kwotę 159,60 złotych tytułem opłaty egzekucyjnej i kwotę 80,07 złotych tytułem wydatków gotówkowych. W dniu 5 czerwca 2014 roku nastąpiło cofnięcie w/w zajęcia.(akta (...))

Poza sporem pozostaje, że postanowieniem z dnia 5 czerwca 2014 roku Komornik Sądowy R. J. ustalił koszty postępowania egzekucyjnego i zakończył postępowanie egzekucyjne w sprawie (...) wobec wyegzekwowania należności od dłużniczki M. D.. (akta (...)).

Na skutek sprzeciwu wniesionego przez powódkę od nakazu zapłaty z dnia 24 grudnia 2013 roku Sąd Rejonowy L.w L. postanowieniem z dnia 22 lipca 2014 roku uchylił przedmiotowy nakaz zapłaty i przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w B.. (k. 30 akt (...)).

W toku sprawy (...) powód cofnął powództwo przed rozprawą i Sąd Rejonowy w B.postanowieniem z dnia 3 października 2014 roku umorzył postępowanie w sprawie rozstrzygnął o kosztach procesu obciążając nimi powódkę. (k. 52-53 akt sprawy).

Na skutek zażalenia powódki odnoszącego się do kosztów procesu Sąd Okręgowy w B. II Wydział Odwoławczy postanowieniem z dnia 4 lutego 2015 roku uchylił pkt III zaskarżonego postanowienia i oddalił zażalenie w pozostałym zakresie. (k. 98-99v akt sprawy).

Na wstępie wskazać należy, że Sąd nie podzielił zgłoszonego przez pozwanego zarzutu powagi osądzonej w zakresie zgłoszonego przez powódkę żądania. Jakkolwiek pomiędzy stronami, w innej konfiguracji procesowej, toczył się spór w sprawie (...), jednakże powódka M. D. w toku niniejszego procesu domagała się od strony pozwanej kwoty 3000

złotych rozumianej jako jednorazowe odszkodowanie w związku z koniecznością przyjazdu do Polski celem zbierania dowodów na potwierdzenie „niewinności”.

Odnosząc się natomiast merytorycznie do żądania powódki to podnieść wymaga, że jako niezasadne podlegało ono oddaleniu.

Powódka domagając się zasądzenia od pozwanego łącznie kwoty 7000 złotych powoływała się na nieważność umowy z dnia 10 kwietnia 2012 roku, będącej podstawą wydania w dniu 24 grudnia 2013 roku przez Sąd Rejonowy L.w L. nakazu zapłaty w elektronicznym w sprawie (...), w oparciu o który wyegzekwowano od niej kwotę 2000 złotych. Żądała zwrotu 2000 złotych nienależnie od niej wyegzekwowanych, kwoty 2000 złotych tytułem jednorazowego odszkodowania za koszty dojazdu do Polski celem „zbierania dowodów na swoją niewinność” oraz kwoty 3000 złotych tytułem zadośćuczynienia moralnego za pozbawienie jej możliwości dostępu do konta. Związanie sądu granicami żądania obejmuje nie tylko wysokość i rodzaj dochodzonego świadczenia, ale także elementy motywacyjne uzasadniające żądanie. Jak trafnie podniósł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 maja 2008 r. (sygn. akt III CSK 17/08, nie publ.) sąd orzeka o roszczeniach, które wynikają z faktów przytoczonych przez powoda. Podstawą orzeczenia nie mogą być okoliczności faktyczne, których powód nie objął swymi twierdzeniami. To powód decyduje jakiego rodzaju i z jakiego tytułu wywodzi roszczenie, i jakiej w związku z tym ochrony prawnej żąda. Rzeczą sądu jest natomiast ocena zasadności żądania w granicach wskazanych przez stronę powodową. Oznacza to, że Sąd nie może zasądzić na innej, jak wskazana przez stronę powodową podstawa faktyczna powództwa.

W myśl art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Jeżeli chodzi o rozkład ciężaru dowodu, to powód powinien udowodnić fakty pozytywne, które stanowią podstawę jego powództwa tj. okoliczności prawo tworzące, a pozwany, jeżeli faktów tych nie przyznaje, ma obowiązek udowodnienia okoliczności niweczących prawo powoda.

W ocenie Sądu materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, nie dawał podstaw do uznania, ażeby zaistniały przesłanki uzasadniające odpowiedzialność pozwanego zarówno w zakresie odpowiedzialności deliktowej, jak i z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia.

Jeśli chodzi o część roszczenia powódki dotyczącego 2000 złotych stanowiącej równowartość wyegzekwowanej od powódki przez Komornika kwoty to żądanie powódki Sąd oceniał przez pryzmat przepisów regulujących nienależne świadczenie.

Zgodnie z treścią art. 410§ 2 k.c. świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

W myśl natomiast art. 405 k.c. kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości.

W ocenie Sądu powódka nie przedstawiła jakichkolwiek dowodów potwierdzających, że strona pozwana egzekwując w toku sprawy (...) roszczenie w oparciu o nakaz zapłaty wydany w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 24 grudnia 2013 roku w sprawie (...) uczyniła to bezpodstawnie. Wprawdzie powódka podnosiła nieważność umowy stanowiącej podstawę wydania przedmiotowego nakazu zapłaty, jednakże tego nie udowodniła. Istotne znaczenie ma fakt, że w sprawie (...) sąd orzekający nie ustosunkowywał się merytorycznie do zgłoszonego żądania, a postępowanie zostało umorzone z uwagi na cofnięcie powództwa. Brak było zatem przesłanek uzasadniających przyjęcie, że świadczenie wyegzekwowane przez Komornika Sądowego R. J. w sprawie (...) było świadczeniem nienależnym. Na marginesie podnieść należy, że Komornik Sądowy R. J. w toku egzekucji w sprawie (...) wyegzekwował z konta powódki mniej niż 2000 złotych.

Jeśli chodzi o dwa pozostałe żądania to Sąd analizował je pod kątem odpowiedzialności deliktowej pozwanego.

Zgodnie z treścią art. 415 k.c. kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

Z analizy wyżej cytowanego przepisu wynika, że przesłankami koniecznymi tej odpowiedzialności są: wyrządzenie szkody, działanie bądź zaniechanie noszące znamiona winy oraz adekwatny związek przyczynowy pomiędzy zachowaniem powodującym szkodę a powstałą szkodą.

Zadośćuczynienie za krzywdę, obok odszkodowania za szkodę o charakterze majątkowym, jest jedną z dwóch kluczowych instytucji służących ochronie interesów osób poszkodowanych na skutek czynów niedozwolonych. Ma ono jednak służyć naprawieniu innego rodzaju uszczerbku w dobrach poszkodowanego niż szkoda majątkowa, gdyż jego celem jest zrekompensowanie straty, której wartości nie można wyrazić czy określić za pomocą środków właściwych dla obliczania szkody majątkowej. Podstawę do żądania zadośćuczynienia na gruncie k.c. stanowi zaistnienie zdarzeń określonych w art. 445 § 1 i 2 k.c. oraz naruszenie dóbr osobistych, co wynika z art. 448 k.c. W przypadku pierwszej grupy przypadków zadośćuczynienie stanowi rekompensatę za krzywdę, którą jest już sam fakt wystąpienia uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia czy też bezprawne uwięzienie lub doprowadzenie do poddania się pokrzywdzonego czynowi nierządному. W drugiej sytuacji jest przyznawane za naruszenie określonego dobra osobistego.

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy podnieść należy, że powódka nie sprostала obowiązkowi dowodowemu i nie przedstawiła żadnych dowodów potwierdzających powstanie szkody po stronie powodowej czy to w znaczeniu materialnym czy niematerialnym, bezprawności działania pozwanego i związku przyczynowego pomiędzy szkodą a działaniem bądź zaniechaniem pozwanego. Zaznaczyć wymaga, że jako źródło dochodzonych roszczeń powódka wskazywała nieważność umowy z dnia 10 kwietnia 2012 roku, czego jednak nie wykazała. Brak udowodnienia chociażby jednej przesłanki czynu niedozwolonego wyłącza konieczność badania pozostałych przesłanek. Same twierdzenia powódki w tym zakresie nie są wystarczającą podstawą do uwzględnienia roszczenia.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 411 kc w zw. z art. 405 kc, art. 415 kc, art.445 § 1 i 2 kc, art. 448 kc w zw. z art. 24 kc orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 kpc w z §6 pkt 4 ROZPORZĄDZENIA MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. (Dz.U.2013.490 j.t.).

SSR Małgorzata Hajduczenia